

PORTRET

Om de week portretteert Medisch Contact een arts: over het doktersvak én het leven daarnaast. Wat doet u buiten uw werk? Bent u wel in balans? Of beleefde u iets bijzonders of aangrijpends? Doe mee en mail ons: redactie@medischcontact.nl

A woman with short brown hair, wearing a dark blue blazer over a white collared shirt and grey trousers, is sitting on a brown leather armchair. She is smiling and looking towards the camera. Behind her is a large window with a view of green foliage. To her right is a tall, narrow painting on an easel. The painting has the words 'Después De un Día' written in white on a dark background, and below the text is a stylized, colorful portrait of a person's face. In the background, there are two small busts on stands and a framed picture on the wall. A black piano is partially visible on the right side of the frame.

**‘Ik wil met kunst de
isolatie van patiënten
doorbreken’**

Leeftijd: 50

Werk: Tot 2014 werkzaam als internist-hematoloog, sindsdien directeur van STZ (Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen) en voorzitter van Stichting Genees-Kunst.

Privé: Twee zoons (13 en 16). Speelt graag piano.

Internist-hematoloog **Fenna Heyning** richtte een stichting op om haar patiënten in isolatie via kunst weer met het leven te verbinden. Sinds corona begrijpt iedereen meteen waarom dat belangrijk is.

Als hematoloog in opleiding was Fenna Heyning vooral bezig om de medisch-technische kant op orde te hebben. Later zag ze dat het minstens zo belangrijk is om patiënten ook te kunnen bijstaan als die tijdens de behandeling letterlijk of figuurlijk afgesloten raken van hun omgeving. Heyning: 'Bij de behandeling van acute leukemie wordt zulke zware chemotherapie gegeven, dat de afweer van de patiënt vrijwel helemaal wordt uitgeschakeld. Dat maakt ze extreem vatbaar voor infecties en ze worden heel ziek van de behandeling. Om deze patiënten te beschermen tegen infecties worden ze behandeld in isolatiekamers. Achter plastic schermen en gesloten deuren brengen ze enkele weken en soms veel langer door. Ik loop iedere dag visite, maar de goedbedoelde standaardvraag "hoe gaat het met je vandaag?" is vaak totaal misplaatst. Deze zieke mensen voelen zich in de hel op aarde.'

WREED

Een arts kan die isolatie deels doorbreken, zegt Heyning, en patiënten helpen de zin van volhouden in te zien. 'Kunst kan de patiënt helpen om de verbinding met de wereld weer te leggen.' Dit motiveerde Heyning om de Stichting Genees-Kunst op te richten, die kunst bij patiënten brengt. 'En ironie: toen ik hiermee begon in 2014 had ik altijd best veel woorden nodig om niet-patiënten uit te leggen hoe wreed isolatie is en dat het doorbreken ervan belangrijk is. Wrang genoeg heeft de pandemie dat aan de rest van de wereld duidelijk gemaakt.' Heyning zag hoe aan het begin van de coronacrisis ouderen volledig werden geïsoleerd. Ze is blij dat daarna het gesprek op gang is gekomen over wat leven in isolatie betekent. Veel problemen die de ouderen hebben ervaren, sloten aan bij die van hematologiepatiënten, zegt Heyning.

DANSERS

Ook artiesten zijn vleugellam geraakt met het sluiten van de podia. Met hulp van een farmaceut – de kunstenaars worden voor hun bijdragen betaald – lukte het de stichting in januari om de dansvoorstelling *Uitje Bed* live te streamen. Honderdtwintig patiënten in vijftien ziekenhuizen volgden een speciaal voor hen ontwikkeld optreden van het Nederlands Dans Theater. De toeschouwers bezochten virtueel het kostuumatelier, de techniek en de dansvloer en konden rechtstreeks vragen stellen aan de dansers. Vooral de interactie met de dansers en met elkaar werd gewaardeerd. Heyning: 'De dansers vertelden aan de patiënten dat ze zich in hun isolatie meer dan ooit verbonden voelden met hun publiek.' Na *Uitje Bed* is nu *The Daily Dosis* in ontwikkeling. Heyning: 'Daarmee willen we de patiënt drie keer per dag een dosis kunst toedienen: muziek, dans, *spoken word* of nog iets anders. Vooral 's nachts komen de spoken, dan is het fijn als je een dosis kunst kan krijgen.' **Eva Nyst**